

SZILVIA, MÁRTA ÉS GIZI CSALÁDI ÜNNEPE – HÚSVÉTHÉTFŐN

Tojásfa és nyuszifészek

A legkedvesebb locsolkodónak, a fiának örömmel ad ajándékot M. Toronykő Márta

FOTÓK: FRANK YVETTE

A fiatal kosaras a locsolkodók hada helyett a kupadöntőre, a színésznő a családjára koncentrálni húsvéthétfőn. A rendőrségi szóvivő otthonában azonban nagyüzem van ezen a napon: ezért M. Toronykő Márta többek között festett tojással, nyuszifészekkel és süteménnyel várja a locsolkodókat.

A húsvéthétfő a férfiak számára kereseti forrás vagy igen jó alkalom az evésre-ivásra, ám a nőknek korántsem annyira örömteli pillanat. Különösen akkor, ha nem éppen a legmárkásabb kölnikkel locsolják meg őket. Amíg a fiúknak az elfogyasztott alkoholtól, nekik a különböző kölni illatától fájdulhat meg a fejük.

Török Szilviának sem szíve csücske ez az ünnep, de nem azért nem lesz otthon, mert el akarna menekülni a locsolkodók rohama elől. A kosarasnak tökéletes „alibi” van hétfőre: minden valószínűség szerint – legalábbis az eddig mutatott játékaik és eredményeik alapján – április 9-én Magyar Kupa-döntőt játszik majd klubcsapata, a Szeviép-Szeged színeiben Sopronban.

Nem bánom, hogy így alakult a dolog. Az eddigi húsvéthétfőket általában otthon, Budapesten töltöttem, és apukámon kívül a pesti fiúismerősök locsoltak meg. Eddig mindig kibírtam, pedig nemegyszer előfordult, hogy nem a legillatosabb kölnivel érkeztek hozzánk – mondta. A fiatal irányító éppen Sopronból igazolt a Szegedbe, így a hűség városában is maradtak barátai. – Találkozom majd néhányukkal, hogy meglocsolnak-e, nem tudom. Mindenesetre lesz nálam néhány csokoládé, amivel viszonzni tudom majd figyelmességüket – magyarázta. Szilvi leginkább arra vágyik, hogy hétfő este pezsgővel öntözzék meg barátai és a szurkolók. Ez ugyanis azt jelentené, hogy a csapat – története során először – kupagyőztesként vonulhatna le a játéktérrel.

Török Szilvia pezsgő- kölnire vágyik

Fekete Gizi a gyerekeivel tölti az ünnepet

– Mivel sok a férfi a családban, mi mindig komolyan készülünk a húsvéthétfőre – mondta M. Toronykő Márta. A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság szóvivőjét férje, Mózes Ervin, Szeged város jegyzője és fia, a 8 éves Mózes Miklós Imre általában már korán reggel egy pohár vízzel meglocsolva ugrasztja ki az ágyból, de a nap folyamán parfümmel is megöntözik egy-egy illó vers kíséretében. – A fiam már nagyon készül, több mondókát is megtanult, a férjem inkább tréfásabb versikékkal szokott megörvendeztetni – mondta a szóvivő. A locsolkodók a figyelmességért cserébe általában kézzel festett tojást és süteményt kapnak Toronykő Mártától. – A nyuszifészeket és a tojásfát már el is készítettük, a tojásfestés még hátravan – beszélt az előkészületekről. Mivel munkahelyén is igen népes a férfitábor, róluk sem feledkezik meg a rendőrségi szóvivő. – Általában még az ünnep előtt kopogtatnak be hozzánk a fiúk. Jutalmul tojást és süteményt adunk nekik – mesélte. A kölniről elmondta: azt mindig a hajára kéri, így a nap végén könnyen meg tud szabadulni az illatfelhőtől.

– A gyerekeimmel együtt töltöm a húsvétot, így a hétfői napot is. Gyerekkoromban még nagy divat volt a locsolkodás, de nagy izgalmat okozott ez az ünnep akkor is, amikor Rita lányom még kicsi volt. Mostanában már nem nagyon jönnek meglocsolni minket, az évek során fokozatosan maradtak el a férfiak. A kollégák között két lelkes locsolóm volt, aki minden húsvéthétfőn meglátogatott: Flórián Antal és Herczeg Zsolt. Mivel előbbi már nem Szegeden játszik, utóbbi pedig elhunyt, így rájuk sem számíthatok – mondta Fekete Gizi. A színésznő azonban mégsem hervad el. Erről édesapja és fia gondoskodik majd. – A húsvéti tojás ezért nem hiányozhat az asztalomról, de süteménnyel és egyéb dolgokkal már nem készülök erre a napra, ami számunkra immár egy kellemes családi ünnepé alakult át.

KISS GÁBOR GERGŐ

A köszöntött kereszt

A kereszt máig ható szimbólum. Hétköznapokon is hat; húsvétkor – a legjelentősebb keresztény ünnepen, amikor megtörténik az igazán emberfölköti esemény, Krisztus feltámad – különösen. Szegeden Felsővárostól Alsóvárosig akadnak keresztok, melyeket rendszeresen látogatnak az emberek.

A keresztet a katolikus ember, ha elmegy előtte, ma is köszönti.

– A felsővárosi minorita kolostor előtt áll Szeged egyik legrégebbi fészülete, kálváriaszobor. Még az ezerhétszázados évek végén készült. Ma is gyakran keresik föl a környékbeli – mondja Benyik György, a hittudományi főiskola tanára. – Szeretnek ott megállni az emberek, virágot visznek, rendben tartják a környékét. Húsvét előtt különösen megnövekszik az ide látogatók száma.

– Az alsóvárosi Vadkerti téren látható keresztet Vadkerti József emeltette, még az ezernyolcszázados évek elején, fogadalomból. Vadkerti tehetős polgár volt, az egykor itt működött ispotály gondnoka – mondja Zombori István, a Fekete Ház igazgatója. Elképzelhető: valamiféle járványos betegség söpört végig akkor is Szegeden – valaha gyakoriak voltak az ilyenek –, s ezzel kapcsolatos gyógyulásokkal függhet össze a feszületállítatás. A belvárosi temetőben lévő kereszt az 1879. évi nagy árvízben elhunyt ötvenhárom vízbefült emlékét őrzi; szintén itt van az I. világháborúban elhunyt katonáknak emléket állító hősök keresztje. A szőregi katolikus templom előtti ugyancsak áll feszület – karját évekkel ezelőtt éjszakai vandálok letörték, az egész kereszt tönkrement, közadakozásból építették újjá. Ugyan nem a szabadban, hanem az alsóvárosi templom folyosóján is látható egy nagyon szép kereszt – de ez is közösségi tér. Éppúgy, mint a dóm, mely a híres Fadrusz-keresztmásolatnak ad otthont.

– A kereszt számunkra Jézus megváltó szenvedésének jele – halljuk Kondé Lajostól, a dóm plébánosától, aki idézi is ennek kapcsán János evangéliumát: „Isten úgy szerette a világot, hogy engesztülött fiát adta érte”. A kereszt felső szára az égre mutat, jelzi, van remény, kiút, szabadulás; vízszintes szárai a kereszt világot átfogó-átölelő mivoltára utalnak. Lenti szára az elmúlásra figyelmeztet, amit senki sem kerülhet el. Mindezeknek egyensúlya arra utal: az elmúlás nem győzi le a reményt.

– Eredetileg nem egyházi szimbólum volt a kereszt – mutat rá Benyik György

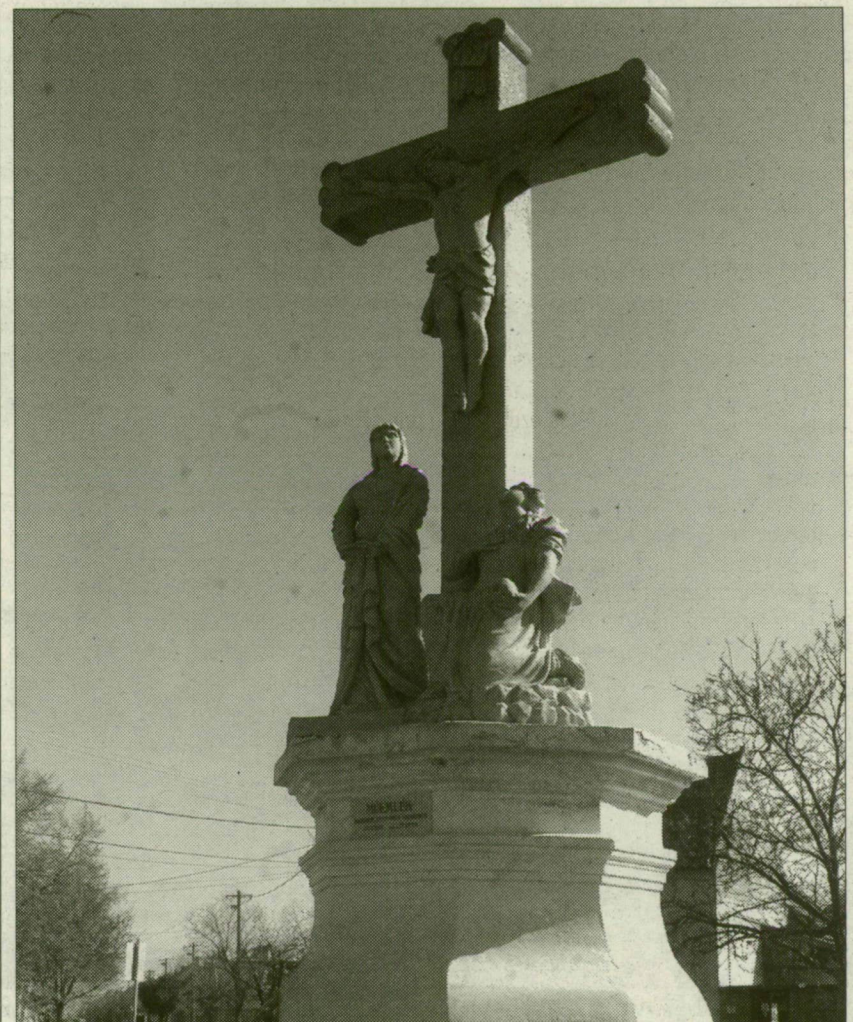
–, hanem kivégzőeszköz, amit nemcsak keresztre feszítéshez, hanem akasztófának is használtak. Máig élő jelkép mivoltának kialakulása Szent Ilona bizánci császárnő nevéhez köthető, aki 326-ban megtalálta a Golgotán a földbe ástott Szent Keresztet, két másik kereszt mellett. Hogy melyik kereszt volt Krisztusé, onnan tudták meg, hogy egy felhóltan fekvő, súlyos beteg aszszony meggyógyult az érintésétől.

Végül idézhetjük a misztikus irodalmat. Eszerint a kereszt két erővonal találkozására, egy balról jobbra tartó és egy fölülről lefelé haladó erővonal metszi, két ellentétes törekvés akadályozza egymást. Az élet alaptörvénye a pólusok egymásra hatása, ez minden szenvedés, s ennek eredményeként minden fejlődés forrása. A keresztet föl kell emelni, roskasztó súlyát föl kell cipelni a Golgotára, s ott megfeszíttetni. Csak a megfeszítés után következhet be a végős szabadulás, a föltámadás.

F. CS.

Kőből faragott

Magyarcsanak határában áll a földben egy ember nagyságú, egyetlen kőből faragott, sokszorosán tízmázsás, döbbenetes kőkereszt. Sokan „kunkereszt” néven ismerik, fűződik hozzá egy monda: IV. (Kun) László királyt itt gyilkolták meg annak idején. Ezt azonban történészek cáfolják, hisz a források szerint a királyt Kőröszegnéll ölték meg a kunok, 1290-ben. Viszont az is igaz: a királyt Csanádon temették el – a település ma a határ túloldalán található –; ha összefügg Kun Lászlóval a keresztállítás, esetleg csak emiatt. Sokkal valószínűbb azonban, hogy Csáky Miklós csanádi püspököt ölték meg itt a Dóza-fölkelés során, 1514-ben, ennek színhelyét jelzi a kereszt. A kő, melyből faragták, a Déli-Kárpátokból származik, idáig a Maroson szállították le. Azóta is eső áztatja, fagy repeszi, nap süti – és nem árt neki semmi. Évszázadok annyit jelentenek neki, mint embernek a pillanatok – szinte semmit sem változott.

Fogadalmi kereszt a szegedi Vadkerti téren

FOTÓ: FRANK YVETTE